

רע"פ 4547/14 - סימון שלום נגד המחלקה לחקירות שוטרים

בבית המשפט העליון

רע"פ 4547/14

כבוד השופט ס' ג'ובראן

לפני:

סימון שלום

ה המבקש:

נ ג ד

המחלקה לחקירות שוטרים

המשיבה:

בקשה רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט
המחוזי בתל אביב-יפו מיום 29.4.2013 בע"פ
12-09-36144 שנינת על ידי כבוד השופטים: ד' ברלינר
- נשיאה, ג" קרא - סג"ג, והשופטת מ' סוקולוב
ובקשה לעיכוב ביצוע

עו"ד משה אלון

בשם המבקש:

החלטה

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (הנשיאה ד' ברלינר, סגן
הנשיאה ג" קרא והשופטת מ' סוקולוב) בע"פ 12-09-36144 מיום 29.4.2013, במסגרתו התקבל ערעורו של
המשיבה על זכויות של המבקש בפסק דיןו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (השופט הבכיר ד' בארי) בת"פ
27.6.2012 46327-02-11.

רקע ו הליכים

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסקי דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין

1. מעובדות כתוב האישום שהוגש נגד המבוקש עולה כי ביום 15.7.2010 בשעות הלילה הגיע במסגרת תפקודו כהוטר, יחד עם שוטרים נוספים, לבית באור יהודה, בעקבות תלונות על הפרעת מנוחה בעקבות מסיבה שהתקיימה בו. במהלך שהותו בבית רשם המבוקש דוח לעורכת המשטרה, חרב מוחאות הנמצאים במקום. לאחר מתן הדוח, אחיה של עורכת המשטרה (להלן: אביב) הגיע למבקר וגידף אותו. כתוצאה לכך, הודיע המבוקש לאביב על עיכובו, הוא סירב לעיכוב, ובעקבות כך נעצר והוכנס בכוח לנידת המשטרה שהייתה במקום. בסמוך להכנסתו לרכב, נזרקה אבן על הנידת על ידי אחר שזהותו אינה ידועה, והשמה האחורי של הנידת התנפיצה. בתגובה, המבוקש הטיח באביב כי הוא אחם בהתרחשויות, חנק אותו וסטר לו. בן דודו של אביב (להלן: רועי) ראה את הסטירה וביקש מהמבקר להפסיק את הפשיסק. בתגובה, שוטר אחר (להלן: השוטר איציק) נגש אל רועי וטפס את ידו לאחור. במקביל המבוקש קירב את פניו לפניו של רועי, טפס בצווארו ונשך את שפטו בחזקה. כתוצאה, רועי דימם משפטו ונגרם לו חוסר רקמה בשפה התחתונה, שני פצעים בסנטר, דימום נת עור בשפלה העליונה וכן בצווארו, והוא נזקק לניתוח. בגין מעשים אלה, הואשם המבוקש בעבירות חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירות תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

2. לאחר שמייעת הריאות, החליט ביום 27.6.2012 בית משפט השלום לזכות את המבוקש מחמת הספק מהעבירות שייחסו לו. ההחלטה התבസ על שני אדנים. ראשית, אי אמיןותם של עדות התביעה, אשר מסרו "דברים לא מדוייקים במטרה לגמד חלקם באירוע שהתרחש ולהסביר את פני השוטרים המעורבים ובמיוחד את פני של הנאשם [המבקר - ס' ג"]" (פסקה 5 להכרעת הדיון של בית משפט השלום). שנית, באשר לנשיכה בה הואשם המבוקש, נקבע שהאישום מבוסס על עדות רועי ועל חוות דעת של מומחה מטעם התביעה. באשר לעדות רועי קבע בית משפט השלום כי לא התרשם מהם באופן חיובי. באשר לחווות הדעת, מצא בית המשפט כי הקביעות בה אין חד ממשמעות, והמצאים מתיאשים גם עם אפשרות אחרות עליהן הצבע המומחה מטעם המבוקש - כך למשל האפשרות לפיה רועי נפל ונחבל בעקבות כך בפניו.

3. המשיבה לא השלים עם זיכוי של המבוקש, וערערה על הכרעת הדיון בבית המשפט המחויז. המשיבה טענה כי גרסתו יוצאת הדופן של רועי, על אירע נשיכה בשפטיהם, נתמכה בראיות אובייקטיביות וחד משמעיות ובחווות דעת המומחים. לטענתה, בית משפט השלום התעלם מכך שהמומחה מטעמה שללה את אפשרות גרים החבלה שהביאה אותו לקביעה כי יש ספק סביר בעניינו של המבוקש. עוד טענה כי גם המומחה מטעם המבוקש עצמו של אפשרות שהחבלה נגרמה בשל "יפולתו של רועי לקרקע ולאחריה גלגול". עוד הוסיףה המשיבה כי בית משפט השלום התעלם מהסימנים על צווארו של רועי שתאמנו את גרסתו לעניין הא芝ה בצוואר על ידי המבוקש, טרם הנשיכה. באשר למבוקש עצמו, טענה המשיבה כי אמרתו בחקירה ש"אינו זוכר" אם נשך את רועי היא "ראשית הודה" ויש לצרפה לשאר הראיות שעמדה עליהן. לנוכחTeVנותה, ביקשה המשיבה כי בית המשפט המחויז יקבל את גרסתו של רועי, למצער בעניין הנשיכה, וירשייע את המבוקש.

4. ביום 29.4.2013 קיבל בית המשפט המחויז את ערכו של המשפט והרשיע את המבוקש בעבירות חבלה חמורה, שייחסה לו בכתב האישום. בפסק דין, בית המשפט עמד על כלל אי ההתערבות בנסיבות אוובדה והחריגים לו, והבהיר מודיעו הטענה בהכרעת הדיון של בית משפט השלום. בית המשפט המחויז מצא שיש להעדייף את חוות דעתה של המומחה מטעם המשפט המשיבה על פני חוות דעתו של המבוקש, לאחר שהוא התייחס למכלול היבטים בהם דנו חוות הדעת, וכך עי חוות הדעת מטעם המשפט תואמת את גרסתו של רועי. באשר לנדרות הנשיכה, הטעים בית המשפט המחויז כי היא דווקא שמחזקת את עדותו המפוררת של רועי והתאמתה לחווות הדעת. לאחר שהועדפה חוות הדעת מטעם המשפט על ידו, נדרש בית המשפט המחויז להערכת מוחודשת של מהימנות העדים, לאחר ש查明

שקביעותו של בית משפט השלום אין עלות בקנה אחד עם העדפת חוות דעת המשיבה, וביקש לחזק את קביעתו. בהקשר זה עמד בית המשפט המחויז על כך שרועי מסר את גרטסו בצורה דומה ואף זהה מספר פעמים, ואילו הסתירות אותן ציין בית משפט השלום הן בעניינים שאינם בליבת אירוע הנשיכה עצמה ועל כן אין בהן כדי לפגוע במהימנות גרטסו; אף לגופו של עניין, לא מצא כי סתיות אלו אכן התקיימו. בית המשפט המחויז הוסיף עוד כי בית משפט השלום התעלם מגורמים רלוונטיים להערכת משקל גרטסו של רועי. בהקשר זה ציין כי לא היה מקום להצהיר באופן גורף על אי-אמינותם של עדי התביעה כפי שעשה בית משפט השלום. עוד ציין כי בית משפט השלום לא התייחס באופן ספציפי למספר עדויות שהיה בהן כדי לחזק את גרטס רועי, וכן התעלם מסתירות בעדויות השוטרים, שנכחו יחד עם המבוקש באירוע, שיש בהן להשפיע על המשקל שניתן לגרסת המבוקש.

5. בעקבות ההחלטה, החזר בית המשפט המחויז את מלאכת גירת הדיון לבית משפט השלום, ודינו של המבוקש נגזר לשישה חודשים שירותו בעבודות שירות, 12 עשר חדשים מססר על תנאי ופיקוי לרועי בסך 10,000 ש"ח. עוד נקבע על ידי בית משפט השלום כי המבוקש יחל לרצות את עונשו ביום 13.7.2014.

הבקשה

6. הבקשה מופנית כלפי פסק הדיון של בית המשפט המחויז בלבד, ולא כלפי העונש שהושת על המבוקש. לטענת המבוקש הוא עומד ב מבחנים להעתקת רשות ערעור כפי שנקבעו בר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת או (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חנין חיפה): ראשית, הסוגיה של "ניסימת שפטו של אדם אחר שלא באקט של מעשה אהבים" היא סוגיה "חוודית המעלה חשיבות עקרונית, משפטית וציבורית; שנייה, המקרה מעלה שיקולי צדק מפני שה מבוקש הורשע לאחר שזכה בבית משפט השלום, ולא בזכות ערעור יגרם לו עינוי דין; ושלישית, סיכומו של ערעורו להתקבל גדולים, וזאת כיוון שבית המשפט המחויז התעורר בנסיבות עובדה, ללא שהעמיד בהם באופן מספק, תוך חריגה מ"המנדט אשר ניתן לו על ידי המשיבה". לטענת המבוקש, המשיבה לא ערערה על ממצאי המהימנות, ואילו בית המשפט המחויז השתית את עיקר פסק דין על ממצאי מהימנות, ובהמשך לכך הרחיב המבוקש לעניין ההכרעות השונות של הרכאות הקודמות.

הכרעה

7. אין בידי להיעתר לבקשה למתן רשות ערעור, וזאת משום שהיא אינה מעלה כל סוגיה שעומדת ב מבחני הלכת חנין חיפה. טענתו העיקרית של המבוקש היא נגד התערבותו של בית המשפט המחויז בנסיבות עובדה ומהימנות, ללא שנתקבש ולא בקרה עמוקה. התערבות זו של בית משפט המחויז, שבתו כבית משפט של ערעור, היא אכן התערבות שאינה טרייניאלית, אך אין בה כשלעצמה כדי לקבלת הבקשה. יתר על כן, בית המשפט המחויז היה מודע לכך, ואף הרחיב באשר לנسبות החריגות שהביאו אותו להתערבותו האמורה (לכל ראו למשל: ע"פ 10049/08 אבו עזא נ' מדינת ישראל, פסקה 69 (23.8.2012); לחרג לו לפיו יש מקום להתערב כמספר טעויות בעבודת הרכאה הדינית, ראו למשל: ע"פ 92/977 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 690, 696 (1993)).

8. לעומת זאת, ניתן לומר שבעקבות דומה של הרכאה הדינית בחומר הראיות, ומתקשה אני לראות כיצד ניתןטען אחרת. הדבר נבע, ככל התעמקות דומה של הרכאה הדינית בחומר הראיות, ומתקשה אני לראות כיצד ניתןטען אחרת. הדבר נבע, בין השאר מהنمכת בית משפט השלום לעניין חוות דעת המומחים, שהיתה כללית ולא מבוארת מספיק. אף שלדעתי אין

מקום לחובת הנמקה מפורטת עד לפרטי פרטים בכל הכרעה במצבו עובדתי ויתכן שבענינים מסוימים הדבר אינו ישם, עדין מוטלת על הערכאה הדינית חובה לפרט מדויק וכך הינה למסקנתה ולהתייחס לכל החלקים הרלוונטיים במצבו העובדתי שמנוח פניה ובו היא מכירעה. הנמקה זו מסיימת לבית המשפט עצמו, לצדדים ולבית המשפט שלעורר להבין את הבסיס להכרעה האמורה (ראו והשוו: דורך מנשה "תכליתה ומהותה של חובת הנמקה העובדתית במשפט הישראלי" עלי משפט י"א 399, 403-404 (2014)).

9. בנגד לטענת המבוקש, מסקנותו של בית המשפט המחויז התבבסה בעיקרה על הערכת חוות דעת המומחים. לשאלות המהימנות פנה בית המשפט המחויז כדי ליישב את הסתירה בין מצאיו שלו לקביעות בית משפט השלום, וכדבריו בפסקה 18: "סתירה חריפה זו בין הקביעות שליל [לענין חוות הדעת - ס' ג"] לבין קביעת בית-משפט קמא מחייבת בחינה והתייחסות להערכת המהימנות של העדים". סביר אני כי בצדק עשה בית המשפט המחויז שבבחן את הערכת מהימנות העדים לשם יישוב הסתירה, שלא ניתן היה להרשע את המבוקש נוכח קיומה. בחינתו המקיפה את העדויות, ועמידתו על העדויות שלא צינו על ידי בית משפט השלום ועל שגיאותיו של בית משפט השלום, חיזקו מסקנותו העיקרית. גם פסקה 24 לפסק דין של בית המשפט המחויז מצבעה על מקור הרשעה של המבוקש:

"בית-משפט קמא שגה בהערכת עדויות המומחים. הנכון הוא כי חוות הדעת שהוגשה מטעם התביעה קובעת באופן חדמשמעות וברור מהו מנגנון[...] החבלה האפשרי ואילו האפשרויות הננספות עליו הצבע המומחה מטעם ההגנה לא רק שאין מעוגנות בריאות אלא שאין בהן כל הגון לנוכח מאפייני פציעתו של המתalon [רועי - ס' ג']. יתרה מכך, חוות הדעת של מומחית התביעה מסבירה באופן מלא את מכלול פצעותו של רועי ומשתלבת בגרסתו ביחס לאיrou כה יוצאה דופן ונדריך".

10. בשולי הדברים, טען המבוקש שתי טענות נוספות. הראשונה היא כי נדירות עובדות כתוב האישום, שעיקרן נשיכת אדם בשפטיו, מצבעה על חשיבות ציבורית וייחודית לדון בעניינו בערכאה שלישית. אין בידי לקבל טענה זו, גם אם אין שכאן מדובר במקרה נדריך, אין בכך כדי להצביע על חשיבותו מעבר לעניינים שבウבודה שקשורים במקרה הפרטני בלבד, ונדרונו ממילא בהרחבה על ידי בית המשפט המחויז.

11. הטענה השנייה היא כי העובדה שזכה והורשע, ולא ניתן לו יומו בערכאת ערעור על הרשעה, יש בה כדי לחזק את בקשתו למתן רשות ערעור. טענה זו דינה להידחות. בית משפט זה דחה את הטענה לפיה הרשעה בערכאת הערעור אחראי זיכוי בבית משפט השלום, יש בה כדי להביא בפני עצמה ל"זכות ערעור" (רע"פ 1498/07 הרשברג נ' מדינת ישראל (18.3.2007)). משיחית את טענותיו העיקריות של המבוקש, הרי שגם בטענה זו אין לסיבע לו בקבלת בקשתו.

12. סוף דבר, הבקשה נדחתת. משך מתיקתת הבקשה לעיכוב ביצוע שהוגשה עם בקשה רשות הערעור. המבוקש יתיצב בפני הממונה על עבודות שירות בכלא רملה, ביום 13.7.2014 בשעה 08:30, כפי שנקבע בהחלטת בית משפט השלום מיום 14.5.2014.

ניתנה היום, י"א בתמוז התשע"ד (9.7.2014).

